

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 29 czerwca 2022 r.

Powód (...) sp. z o.o. w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) w W. kwoty 1.053,32 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 maja 2018 r. do dnia zapłaty. Powód wskazał, że dnia 2 stycznia 2018 r. doszło do kolizji, w której uszkodzony został samochód marki A.. Sprawca szkody był ubezpieczony z tytułu odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Poszkodowany najął pojazd zastępczy. Pozwany wypłacił odszkodowanie z tego tytułu w niepełnej wysokości. Powód nabył wierzycelność odszkodowawczą w drodze umowy przelewu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19 kwietnia 2021 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwany wniósł skuteczny sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany zakwestionował okres najmu pojazdu zastępczego ponad 4 dni, ponieważ pojazd nadawał się do jazdy i naprawa powinna się rozpocząć po zamówieniu części zamiennych. Poza tym pozwany podkreślił, że proponował poszkodowanemu najem pojazdu zastępczego za stawkę 200 zł brutto za dobę. Pozwany twierdził też, że samo wystawienie faktury na rzecz poszkodowanego nie oznacza wystąpienia szkody w jego majątku.

Sąd ustalił, co następuje

W dniu 2 stycznia 2018 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), użytkowany na podstawie umowy leasingu przez P. Z.. Szkada została spowodowana przez kierowcę, który posiadał zawartą z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(okoliczności bezsporne, nadto dowód: informacja (...) k. 8; wydruk z (...) k. 9)

P. Z. w dniu 4 stycznia 2018 r. zgłosił szkodę za pośrednictwem platformy internetowej pozwanego. W kwestionariuszu podał dane do kontaktu agenta ubezpieczeniowego – M. B., i jego adres email (...). Na pytanie „Czy potrzebujesz pojazdu zastępczego?” odpowiedział „nie wiem”. Następnie zapoznał się z informacją o treści: „w przypadku potrzeby skorzystania z pojazdu zastępczego skontaktuj się z Centrum (...). Zorganizujemy dla Ciebie pojazd zastępczy. W przypadku najmu pojazdu zastępczego we własnym zakresie zastrzegamy, że uznamy celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego tj. takie jakie W. poniosłaby organizując najem w jednej z wypożyczalni współpracujących z W.. W przypadku Twojego pojazdu jest to kwota 200 zł brutto za dobę najmu”.

W mailu z dnia z 4 stycznia 2018 r., wysłanym na podany przez poszkodowanego adres email, pozwany informował poszkodowanego, że w przypadku potrzeby skorzystania z pojazdu zastępczego należy skontaktować się z Centrum (...), a wówczas pozwany zorganizuje pojazd zastępczy o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego w jednej z wypożyczalni współpracujących z (...) S.A. W przypadku skorzystania z innej oferty w zakresie najmu pojazdu zastępczego pozwany zastrzegał sobie prawo weryfikacji roszczenia oraz uznania celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego. Wskazano, że weryfikacji przez (...) S.A. podlega: - klasa wynajętego pojazdu - powinna być zbliżona do klasy pojazdu uszkodzonego (nie wyższej klasy), - stawka za dobę wynajmu - nie powinna odbiegać od cen występujących na lokalnym rynku i mieścić się w granicach ok. 200 zł brutto, - okres wynajmu – na czas niezbędny do dokonania naprawy uszkodzonego lub zakupu nowego pojazdu.

(dowody: formularz zgłoszenia – k. 78-80, mail ubezpieczyciela – k. 81, zeznania świadka P. Z. złożone na piśmie – k. 143)

Poszkodowany zawarł w dniu 8 lutego 2018 roku z (...) sp. z o.o. w W. umowę najmu pojazdu zastępczego marki V (...). Stawka dobową najmu takiego samochodu (GRP C) przez okres od 7 do 14 dni wynosiła 191 zł netto – poszkodowany potwierdził podpisem akceptację cennika. Tego samego dnia poszkodowany przelał na wynajmującego wierzytelność w postaci prawa do zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego, przysługującą cedentowi w związku ze szkodą z dnia 2 stycznia 2018 r., za którą odpowiedzialność ponosi pozwane towarzystwo ubezpieczeń.

Przy okazji zawarcia powyższych umów poszkodowany wypełnił kwestionariusz, w którym wskazał, że nie był informowany przez pozwanego o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego.

O ofercie wynajmu pojazdu zastępczego przez (...) sp. z o.o. w W. poszkodowany dowiedział się od pracownika serwisu naprawczego.

(dowody: umowa najmu – k. 11-11v, umowa cesji wierzytelności – k. 12, cennik – k. 15, kwestionariusz klienta – k. 19-19v, zeznania świadka P. Z. złożone na piśmie – k. 143)

Naprawa uszkodzonego pojazdu odbywała się w T. w warsztacie autoryzowanej stacji obsługi marki A.. W dniu 8 lutego 2018 r. zamówiono części zamienne, a termin realizacji tego zamówienia przypadał na 12 lutego 2018 r. Naprawę zakończono 14 lutego 2018 r. w godzinach popołudniowych, a poszkodowany odebrał pojazd kolejnego dnia.

(dowody: zamówienie klienta na części – k. 20, kalkulacja naprawy pozwanego – k. 21-21v, protokół naprawy pojazdu najemcy – k. 22, kalkulacja naprawy warsztatu – k. 23-25v)

Poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego w okresie od 8 do 15 lutego 2018 r., tj. przez 8 dni. Poszkodowany miał możliwość odliczenia 50% VAT. Za wynajem pojazdu zastępczego (...) sp. z o.o. w W. dnia 15 lutego 2018 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.528 zł netto, tj. 1.879,44 zł brutto.

(dowody: umowa najmu – k. 11-11v, protokół zdawczo-odbiorczy – k. 13-14v, faktura VAT – k. 16)

Pismem z dnia 25 maja 2018 roku (...) sp. z o.o. w W. zwrócił się do pozwanego towarzystwa ubezpieczeń z prośbą o pokrycie szkody w zakresie kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego. Spółka wniosła o pokrycie ich przez pozwanego w wysokości 1.703,72 zł, co stanowiło cenę najmu netto powiększoną o 50% VAT.

(dowód: pismo z dnia 25 maja 2018 r. – k. 17)

Decyzją z 29 maja 2018 r. pozwany przyznał zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 650,40 zł. Pozwany uznał zasadny czas najmu pojazdu zastępczego, wynoszący 4 dni. Stawkę najmu zweryfikował do poziomu 200 zł brutto za dobę.

(dowody: decyzja – k. 18-18v)

W dniu 27 czerwca 2018 r. (...) sp. z o.o. w W. zawarł z (...) S.A. w G. umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy której przelał nań wierzytelności przysługujące mu z tytułu zawartych uprzednio umów cesji z klientami zakładów ubezpieczeń, dotyczących roszczeń z obowiązkowego ubezpieczenia OC, szczegółowe opisane w załączniku do umowy. Jedną z przelewanych wierzytelności było roszczenie dochodzone niniejszym pozwem.

Z kolei na mocy porozumienia z dnia 15 stycznia 2021 r., w wyniku oświadczenia złożonego przez (...) S.A. w G. w dniu 8 marca 2021 r., powód nabył od niego przedmiotową wierzytelność.

(dowody: umowa sprzedaży wierzytelności z załącznikami – k. 30-40, porozumienie z załącznikami – k. 41-55v; oświadczenie emitenta o wykonaniu opcji call z załącznikami – k. 56-59v)

Sąd zważył, co następuje

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony postępowania w tym akt szkody znajdujących się na płycie CD, jak również w oparciu o zeznania świadka P. Z., które należało uznać za wiarygodne, bowiem korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym. Jeśli chodzi o zeznania świadka M. B. to Sąd nie dał im wiary i nie dokonywał na ich podstawie ustaleń faktycznych. Świadek twierdził bowiem, że to on dokonał zgłoszenia szkody, podczas gdy w formularzu na k. 78 jako dane osoby zgłaszającej zdarzenie wpisano personalia P. Z.. Również sam P. Z., zeznając w charakterze świadka, stwierdził, że najprawdopodobniej osobiście zgłaszał szkodę (k. 143). Świadek B. twierdził też, że zgłoszenie szkody odbyło się „raczej telefonicznie”, podczas gdy w rzeczywistości dokonano go przez Internet. Ponadto świadek zeznał, że nie otrzymał informacji o pojeździe zastępczym, co nie jest zgodne z treścią maila przedłożonego przez pozwanego (k. 81). W ocenie Sądu świadek nie zamierzał jednak celowo naginać rzeczywistości, lecz przebieg wypadków zatarł się w jego pamięci – co zresztą zastrzegł w treści zeznań. Trzeba wziąć pod uwagę, że M. B. jako agent ubezpieczeniowy rutynowo zajmuje się m.in. zgłaszaniem szkód w imieniu swoich klientów, a zdarzenia, o których zeznawał miały miejsce ponad 4 lata temu.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 20 czerwca 2022 r. Sąd pominął zgłoszony przez powoda dowód z opinii biegłego. Zgodnie z art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c., Sąd może w szczególności pominąć dowód mający wykazać fakt bezsporny, nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy lub udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Powód wniósł o przeprowadzenie tego dowodu na okoliczność ustalenia niezbędnego okresu naprawy pojazdu marki A. oraz stawek najmu pojazdu zastępczego adekwatnego do klasy pojazdu wynajmowanego. Wskazać należy, że powód wykazał ile wynosił czas najmu pojazdu zastępczego oraz że korelował on z okresem naprawy przeprowadzanej przez (...) A.. To pozwany kwestionował faktyczny czas najmu jako nadmierny. Nie było więc potrzeby przeprowadzenia dowodu mającego wykazać fakt udowodniony przez powoda. Jeśli chodzi z kolei o wysokość stawki dobowej, to podlegała ona weryfikacji do poziomu zgodnego z propozycją złożoną poszkodowanemu przez pozwanego. Ustalenie wysokości stawek rynkowych nie miałyby więc istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Nawet, gdyby ustalono, że stawka przyjęta przez B. (...) A (...) jest stawką rynkową, to Sąd i tak limitowałby ją do wysokości proponowanej przez pozwanego z przyczyn wskazanych w dalszej części uzasadnienia.

W niniejszej sprawie stan faktyczny pozostawał częściowo bezsporny. Pozwany nie kwestionował okoliczności zdarzenia komunikacyjnego ani samej konieczności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowanego. Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił na rzecz powoda odszkodowanie w tytule najmu pojazdu zastępczego. Pozwany nie przeczył też, że odszkodowanie powinno zostać powiększone o 50% podatku VAT (choć na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił odszkodowanie w kwocie netto). Kwestią sporną był jednak okres zasadnego najmu pojazdu zastępczego. Ponadto pozwany kwestionował wysokość dziennej stawki najmu pojazdu zastępczego. Powód domagał się zwrotu kosztów najmu wg stawki 191 zł netto – zastosowanej przez wypożyczalnię. Pozwany z kolei wskazywał, że poszkodowany miał możliwość najęcia pojazdu zastępczego klasy odpowiadającej uszkodzonemu w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem za stawkę 200 zł brutto za dobę.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm.), w dalszej części uzasadnienia nazywanej ustawą. Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad, określonych w art.

361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, ograniczonego do wysokości, ustalonej w umowie, sumy gwarancyjnej (art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy).

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11 OSNC 2012, Nr 3, poz. 28) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie wszystkie wydatki, pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Sąd Najwyższy zauważył, iż nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione mogą być – co do zasady – uznane wydatki poniesione na najęcie pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony i na czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu. Pogląd ten Sąd Rejonowy w całości podziela.

Jeśli zaś chodzi o kwestię właściwej stawki najmu, należy mieć na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, LEX nr 2340475), zgodnie z którą wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są tylko wówczas objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, gdy ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Sąd Najwyższy w przytoczonej uchwale stwierdził, że nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego (zniszczonego) pojazdu, gdyż następstwo to może być wyeliminowane - bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego - w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika sposób. Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za "celowe i ekonomicznie uzasadnione". W tym kontekście istotne znaczenie ma nie tylko równorzędność samego pojazdu, ale także dodatkowych warunków umowy, takich jak np. czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego czy też obowiązek wpłaty kaucji. Jeżeli istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebom ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Poniesienia wyższych kosztów nie uzasadnia również sama przez się prostota skorzystania z oferty najmu złożonej przez przedsiębiorcę prowadzącego warsztat naprawczy, w którym uszkodzony pojazd ma być naprawiany. Konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem - w praktyce zwykle telefonicznego - nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu. Co więcej, należy uznać, że w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu (zniszczoneму). Nie ma to nic wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu, nie jest bowiem istotne to, czy propozycja ubezpieczyciela jest najtańsza, lecz to, że jest przez niego akceptowana.

Przenosząc powyższe rozważania, które Sąd Rejonowy w pełni podziela, na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż poszkodowany nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 362 i art. 826 § 1 k.c. minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem). Okoliczności te zaś powodują, iż powód, który nabył przedmiotową wierzitelność poszkodowanego wobec pozwanego ubezpieczyciela, nie może skutecznie domagać się od pozwanego zasądzenia wydatków na najem pojazdu zastępczego poniesionych przez poszkodowanego, przekraczających koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu. Okolicznością istotną dla oceny działań poszkodowanego jest fakt, że w formularzu zgłoszenia szkody P. Z. został poinformowany, iż po kontakcie z Centrum (...), pozwany zorganizuje mu pojazd zastępczy. Poinformowano także poszkodowanego, że koszt takiego najmu wyniósłby 200 zł brutto za dobę. Sąd nie miał wątpliwości, że to poszkodowany osobiście zgłosił szkodę, bowiem to jego dane zostały wpisane w formularzu w rubryce „Dane osoby zgłaszającej zdarzenie”. P. Z. dodatkowo potwierdził to w swoich zeznaniach (choć nie był tego zupełnie pewny). Niezależnie od powyższego, gdyby nawet uznać, że zgłoszenia dokonywał upoważniony przez poszkodowanego agent ubezpieczeniowy M. B., to poszkodowanego obciążało ryzyko nieprzekazania mu informacji przez osobę, którą wybrał. Pozwany wykazał nadto, że przesłał poszkodowanemu – na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – informację o podobnej treści, co pouczenie z formularza zgłoszeniowego.

Trzeba zauważyć, że poszkodowany zgłosił szkodę w dniu 2 stycznia 2018 r., natomiast najął pojazd zastępczy dopiero 8 lutego 2018 r. Pomimo upływu ponad miesiąca, P. Z. nie skontaktował się jednak z Biurem (...) pozwanego, by poznać szczegóły jego oferty i ją rozważyć. Kiedy natomiast oddawał samochód do naprawy, od razu skorzystał z przedstawionej mu wówczas propozycji wynajmu pojazdu od (...) sp. z o.o. w W.. Tymczasem, po uzyskaniu informacji o wysokości czynszu najmu proponowanego za pośrednictwem pozwanego, poszkodowany winien był porównać z nią ofertę wypożyczalni współpracującą z salonem (...), a następnie dokonać wyboru korzystniejszej propozycji. Tylko takie bowiem zachowanie poszkodowanego poczytane być może za realizację obowiązku minimalizacji szkody. Konieczność organizacji najmu za pośrednictwem podmiotu innego niż warsztat przeprowadzający naprawę, czy też konieczność ponownego kontaktu z ubezpieczycielem nie mogły zostać uznane za niedogodności uzasadniające poniesienie wyższych kosztów najmu. Z zeznań P. Z. wynika, że nie zrobił użytku z informacji uzyskanych od ubezpieczyciela, lecz działał wyłącznie w oparciu o informacje przekazane mu przez pracownika salonu (...).

Skoro negatywne następstwo szkody w postaci niemożności korzystania z pojazdu mogło być wyeliminowane bez uszczerbku dla interesów poszkodowanego we współpracy z pozwanym, to ponoszenie dodatkowych kosztów nie podlega indemnizacji. Stawka najmu pojazdu wynajętego przez B. (...) A (...) była wyższa od akceptowanej przez towarzystwo ubezpieczeń. W takiej sytuacji nie jest celowe obciążanie ubezpieczyciela wyższymi kosztami, które powstały na skutek wyboru przez poszkodowanego droższej oferty. Postawa poszkodowanego, skupiająca się wyłącznie na własnej wygodzie i brak zainteresowania ciężącymi na nim obowiązkami w toku postępowania likwidacyjnego, nie mogły zyskać aprobaty Sądu. Fakt, iż poszkodowanego, bez jego winy dotknęły uciążliwe niedogodności związane z uszkodzeniem posiadanego pojazdu, nie zwalnia z obowiązku współdziałania z ubezpieczycielem sprawy szkody w celu minimalizacji finansowych następstw zdarzenia szkodowego.

Jeśli chodzi o kwestię zasadnego okresu najmu, to Sąd uznał, że powód wykazał, iż wynosił on 8 dni. Poszkodowany oddał samochód do naprawy w czwartek 8 lutego 2018 r. Tego samego dnia serwis zamówił części zamienne (k. 20), które zostały dostarczone w poniedziałek 12 lutego 2018 r. (k. 22). Sam pozwany uznał, że technologiczny czas naprawy wynosił 2 dni (k. 18), które przypadły zatem na 13 i 14 lutego 2022 r. Pozwany uznał też jeden dzień na odbiór pojazdu, co miało miejsce 15 lutego 2022 r. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany sugerował jednak, że skoro samochód nadawał się do jazdy, to naprawa powinna rozpocząć się dopiero po otrzymaniu części zamiennych. W ocenie Sądu jednak nie można oczekiwać od poszkodowanego, by ingerował w proces naprawczy, domagając się wydania mu pojazdu w trakcie reperacji. Należy bowiem mieć na uwadze, że w celu określenia, jakie części zamienne będą potrzebne do naprawy, warsztat prawdopodobnie musiał zdemontować pewne elementy pojazdu. Nie byłby więc racjonalny ich ponowny montaż, celem wydania samochodu poszkodowanemu na kilka dni. Pozwany nie przedstawił zresztą żadnych dowodów na to, że ekonomicznie uzasadniony czas naprawy wynosił tylko 4 dni. Ustalenie

tej okoliczności wymagało bowiem wiadomości specjalnych, więc adekwatnym dowodem byłaby opinia biegłego, o którą jednak pozwany nie wnosił. Jak już wspomniano, wniosek dowodowy powoda w tym zakresie został pominięty.

Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscepcji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416). Skoro pozwany twierdził, że poszkodowany mógł korzystać ze swojego samochodu, już po oddaniu go do naprawy, to właśnie on powinien zaoferować dowód na tę okoliczność. To na pozwanym spoczywa obowiązek wykazania przyczyn, dla których obniżył wymiar wypłaconego odszkodowania, albowiem ten, kto występuje z roszczeniem powołując się na przysługujące mu prawo obowiązany jest udowodnić okoliczności uzasadniające to żądanie, a ten, kto odmawia uczynienia zadość temu żądaniu musi udowodnić fakty wskazujące na to, że takie uprawnienie żądającemu nie przysługuje (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 czerwca 2009 r., I ACa 444/09, LEX nr 799912).

Na zakończenie warto jeszcze dodać, że oczywiście nieuzasadnione było stanowisko pozwanego, który twierdził, iż przedstawiona przez powoda faktura za najem nie jest wystarczającym dowodem na wykazanie szkody z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Sąd orzekający podziela bowiem pogląd Sądu Najwyższego, który stwierdził, że wraz z zaciągnięciem zobowiązania przez poszkodowanego w postaci obowiązku zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego całkowita wartość majątku poszkodowanego zmniejsza się o wartość długu. Szkoda zatem powstaje już w chwili zaciągnięcia zobowiązania a jej wysokość jest równa wartości długu. Nie może budzić wątpliwości, że pasywa jako wartość bilansowa obniżają wysokość majątku poszkodowanego. Istniejąca rozbieżność poglądów co do pojęcia straty jako elementu szkody została usunięta uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2008 r., III CZP 62/08, w której jednoznacznie przyjęto, że pojęcie straty jako elementu szkody obejmuje wymagalne zobowiązania poszkodowanego wobec osoby trzeciej, Sąd Najwyższy konsekwentnie przyjmuje, że elementem szkody doznanej przez poszkodowanego jest zobowiązanie do zapłaty czynszu pojazdu zastępczego, o ile koszty te zostały poniesione. Wynika stąd, że nie stanowi szkody sama utrata możliwości korzystania z samochodu, natomiast poniesione koszty tej utraty wchodzi w zakres szkody. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, a zwłaszcza w uchwale z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11 i w uchwale z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17 uznając, że wydatki w postaci kosztów najmu muszą być przez poszkodowanego zapłacone, nie sformułowano wymagania wyłącznie realnego, rzeczywistego spełnienia świadczenia przez dokonanie zapłaty wynajmującemu. Przesądzone jedynie, że gdy koszty te są celowe i ekonomicznie uzasadnione, to przysługuje odszkodowanie, nie przesądzone natomiast w jaki sposób poszkodowany powinien zapłacić czynsz najmu. Oznacza to, że do poszkodowanego należy decyzja, czy spełni świadczenie w sposób typowy przez dokonanie zapłaty, czy w inny sposób np. przenosząc na wierzyciela swoją wierzytelność wobec sprawcy o zapłatę zobowiązania (zob. uchwała SN z 13.03.2020 r., III CZP 63/19, OSNC 2020, nr 11, poz. 96).

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że uzasadniony koszt najmu pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie równał się iloczynowi stawki 200 zł brutto (162,60 zł netto) i 8 dni, z uwzględnieniem faktu, że VAT należał się tylko w 50%. Prawidłowo obliczone odszkodowanie wynosiło zatem 1.450,39 zł. Pozwany wypłacił dotąd z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego odszkodowanie w kwocie 650,40 zł. Pozwany winien więc dopłacić różnicę, tj. kwotę 799,99 zł. Powództwo okazało się zatem zasadne w części. Stąd Sąd, na podstawie art. 19 ust. 1, art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 822 § 1 k.c. i art. 361 i 362 k.c. w zw. z art. 509 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 799,99 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 maja 2018 roku do dnia zapłaty – jak w pkt I sentencji wyroku. W pozostałym zakresie, w którym dochodzona pozwem kwota przewyższała uzasadnione koszty najmu pojazdu zastępczego, powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie II sentencji wyroku.

Odsetki ustawowe za opóźnienie przyznano powodowi na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku z dnia o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 473). Pozwany miał trzydzieści dni na wypłacenie odszkodowania – liczone od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Pozwany wydał decyzję o przyznaniu

odszkodowania w zaniżonej wysokości w dniu 29 maja 2018 r. Od następnego dnia pozostawał zatem w opóźnieniu z zapłatą pozostałej części rekompensaty. Pozwany nie kwestionował dnia, od którego powód żądał odsetek ustawowych za opóźnienie.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie do niezbędnych kosztów postępowania poniesionych przez powoda należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 2 w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz opłatę sądową od pozwu w kwocie 100 zł. Łącznie koszty po stronie powodowej wynosiły zatem 387 zł. Z kolei pozwany poniósł łączne koszty w kwocie 366,30 zł, na które składały się: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 2 w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tj. z dnia 3 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265)), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty doręczenia świadkowi wezwania za pośrednictwem komornika – w sumie 79,30 zł. Powód wygrał sprawę w 75,95 %, a zatem należał mu się zwrot kosztów od pozwanego w kwocie 293,93 zł. Z kolei pozwany, jako wygrywający sprawę w 24,05 %, powinien otrzymać od powoda kwotę 88,10 zł. Po wzajemnym potrąceniu kosztów zasądzono od powoda na rzecz pozwanego kwotę 205,83 zł jak w punkcie III sentencji wyroku.

Sędzia Anna Czerwińska

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień- projekt przygotowany przez Asystenta,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego ,
3. Przedłożyć z wpływem lub za 15 dni od doręczenia.

T., 11.07.2022 r.

Sędzia Anna Czerwińska